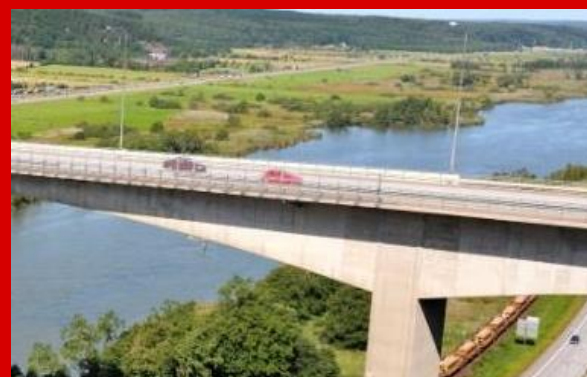

GNS Vägs möte

2020-10-01

Suicid i samhället och i transportsystemet

Anna-Lena Andersson, Plkvtvu
anna-lena.andersson@trafikverket.se

Konsekvenser av suicid

- Mänskliga
- Arbetsmiljö
- Tillgänglighet och punktlighet
- Kostnader
- **Suicidhot och psykisk ohälsa**

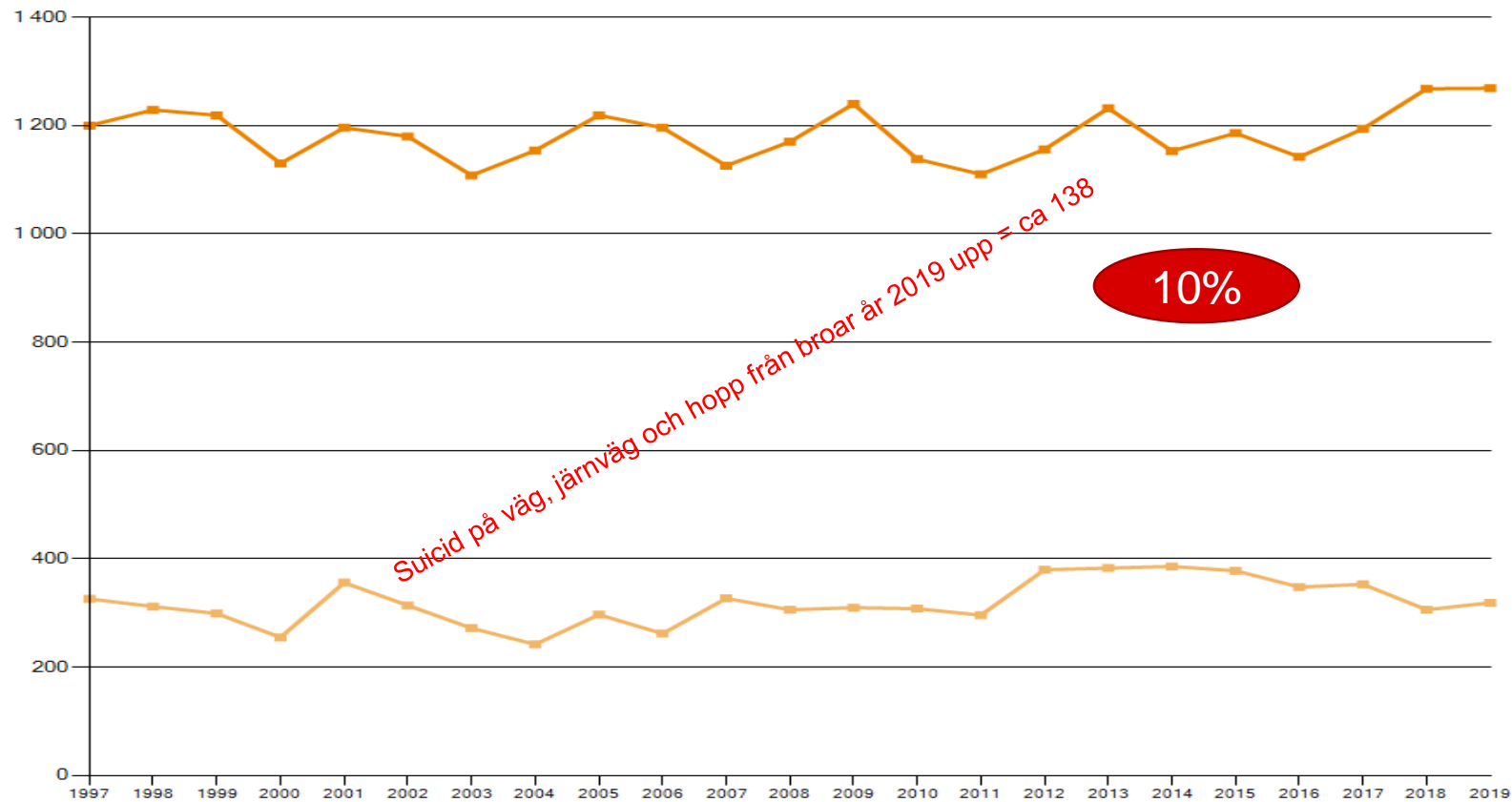
Antal självmord per åldersgrupp

År	0-14 år	15-24 år	25-44 år	45-64 år	65+ år	Total	Osäkra
2008	9	171	402	548	346	1 467	306
2009	9	159	424	613	345	1 550	310
2010	4	147	364	579	352	1 446	308
2011	9	152	413	516	316	1 406	296
2012	7	147	393	612	377	1 536	380
2013	6	176	436	581	416	1 615	383
2014	7	170	445	533	384	1 539	386
2015	12	143	447	568	384	1 554	375
2016	8	128	437	517	388	1 478	344
2017	8	149	455	516	416	1 544	355
2018	9	137	374	427	321	1 574	306
2019	6	162	498	269	397	1 588	319

Datakälla: Dödsorsaksregistret

Utveckling "säkra" och "osäkra" självmord

Dödsorsaksstatistik, Antal döda, Riket, Ålder: Totalt 0-85+, Båda könen

Avsiktlig självdestruktiv handling
= självmord

Skadehändelser med oklar avsikt
= osäkra självmord

Per 100 000

År	Säkra	Osäkra
1997	13,57	3,69
2008	12,69	3,32
2019	12,69	3,10

Risikfaktorer för suicid

- Tidigare självmordsförsök
  - Genomförda självmord av närstående
  - Tidigare trauma
  - Psykisk sjukdom
  - Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
  - Missbruk / kriminalitet
  - Ensamhet
  - Svår sjukdom
  - Suicidalitet vanligare bland HBTQ-personer än i befolkningen som helhet
-
- Separation / förlust
  - Svåra livshändelser / ”avslöjanden”

Varför särredovisa suicid och olycksfall?

- Analysera och se mönster
- Effektberäkningar
- Jämföra och arbeta transportslagsövergripande
- Arbeta kunskapsbaserat
- Minska tillgängligheten till medel och metoder
- Underlag till regelverk; VGU, kravdokument, handlingsplaner
- Forskning för interventioner och preventionsarbete för förbättring av medicinska, psykosociala insatser och med samverkan andra myndigheter

Systematiska arbete sedan 2010 (2012)

- Olycksutredare och djupstudieklienten
- Kriterier
- Psykosociala granskningar, polis, närstående, medicinsk dokumentation, obduktionsrapport
- Expertgrupp som klassar
- Klassningsskala i fem nivåer, 1-2 = suicid, 3 = går ej att avgöra, 4-5 = olycka
- Utvärdering av metoden – mindre mörkertal med underlag från Trafikverkets databas OCH med psykosociala granskningar i underlaget
- Trafikanalys godkänt metoden

Kriterier för suicidklassning väg och järnväg

1. Avskedstagande, muntligen eller skriftligen, där avsikten är kommunicerad samt där händelseförloppet är misstänkt

2. Misstänkt händelseförlopp i kombination med
  - tidigare kända självmordsförsök i närtid
  - indirekt suicidal kommunikation i närtid
  - uttalade självmordstankar och livsleda i närtid
  - pågående långvarig depression eller annan psykisk ohälsa
  - föregående svår emotionell händelse i närtid

3. Starkt misstänkt händelseförlopp

Vald klassifikationsskala för väg och järnväg

- Nivå 1) visar att dödssättet var suicid
  - Nivå 2) talar starkt för att dödssättet var suicid
- Nivå 1 och 2 klassas som suicid
-
- Nivå 3) kan inte avgöra om dödssättet var suicid eller olycka
  - Nivå 4) talar starkt för att dödssättet var olycksfall
  - Nivå 5) visar att dödssättet var olycksfall

Kompetens i klassningsgrupper

- Rättsmedicin
- Beteende- och medicinsk vetenskap
- Trafiksäkerhet väg / kompetens järnväg

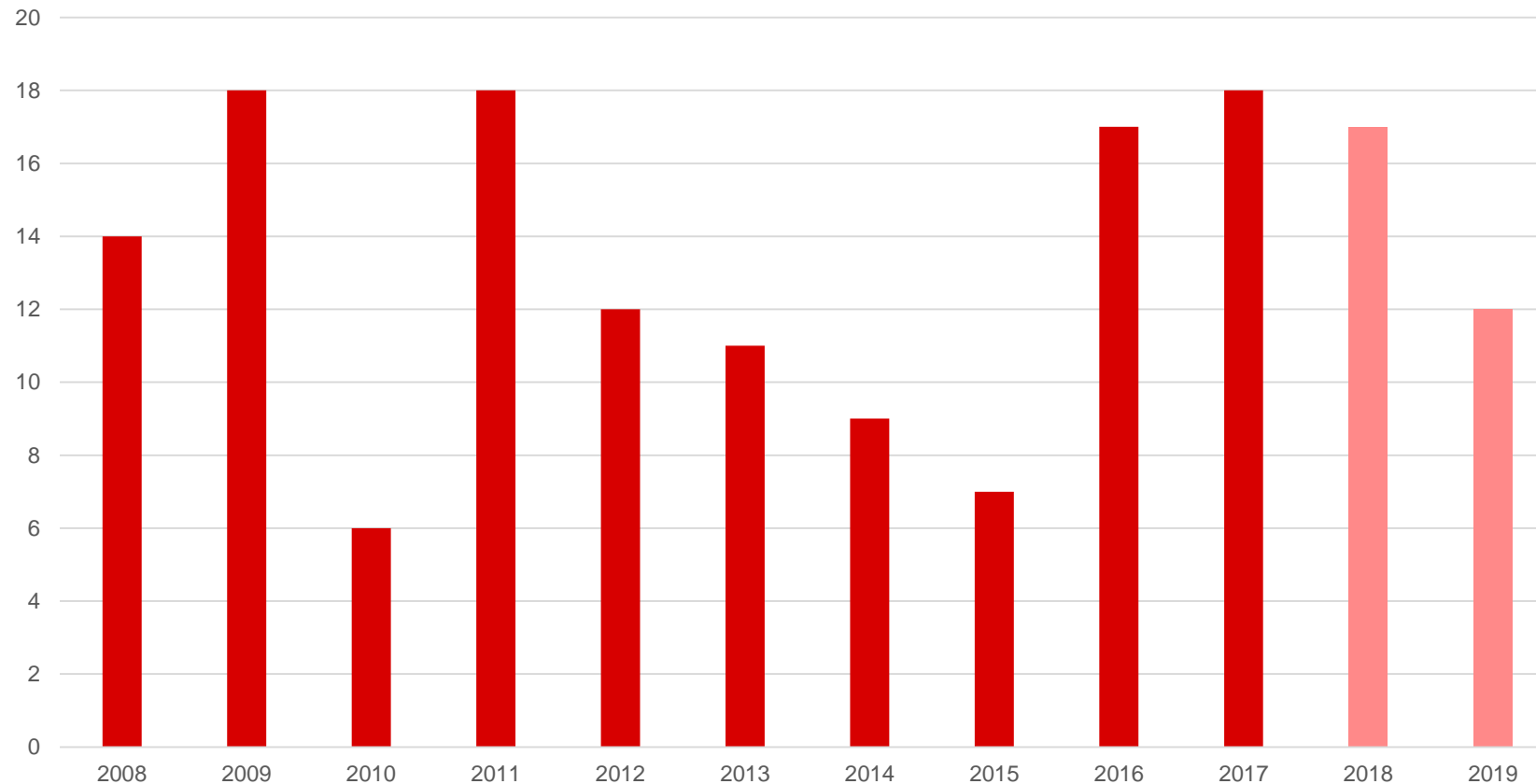
Omkomna på väg 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Olycksfall	266	319	286	260	270	259	270	253	324	221
Suicid	16	23	36	28	25	23	31	29	35	36
Summa	282	342	322	288	295	282	301	282	359	257
Andel suicid %	5,7 %	6,7 %	11,2 %	9,7 %	8,5 %	8,2 %	10,3%	10,3%	9,7%	14,0%

Inklusive psykosociala granskningar

Antal suicid genom hopp från bro per år 2008-2019 i Sverige, totalt 159

Omkomna på järnväg 2010-2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Olycksfall	45	25	15	18	25	16	13	14	9	15
Suicid	66	57	84	93	78	87	68	50	78	85
Summa	111	82	99	111	103	103	81	64	87	100
Andel suicid	59%	70%	85%	84%	76%	84%	84%	78%	90%	85%

Ny klassningsmetod

Suicid i transportsystemet, 37% av omkomna

2019	Olyckor	Suicid	Omkomna
Väg	223	36	259
Järnväg	15	85	100
Hopp från broar	0	17	17
Summa	236	138	376

Suicid i vägtransportsystemet, 19% av omkomna

2019	Olyckor	Suicid	Omkomna
Väg	223	36	259
Hopp från broar	0	17	17
Summa	223	53	276